

Notitie

aan N. Hoekstra (gemeente Zoetermeer)
van G. Bakker
betreft onderzoek vleermuizen Vijverhoek
project 0530
datum 22 juli 2009

bsr

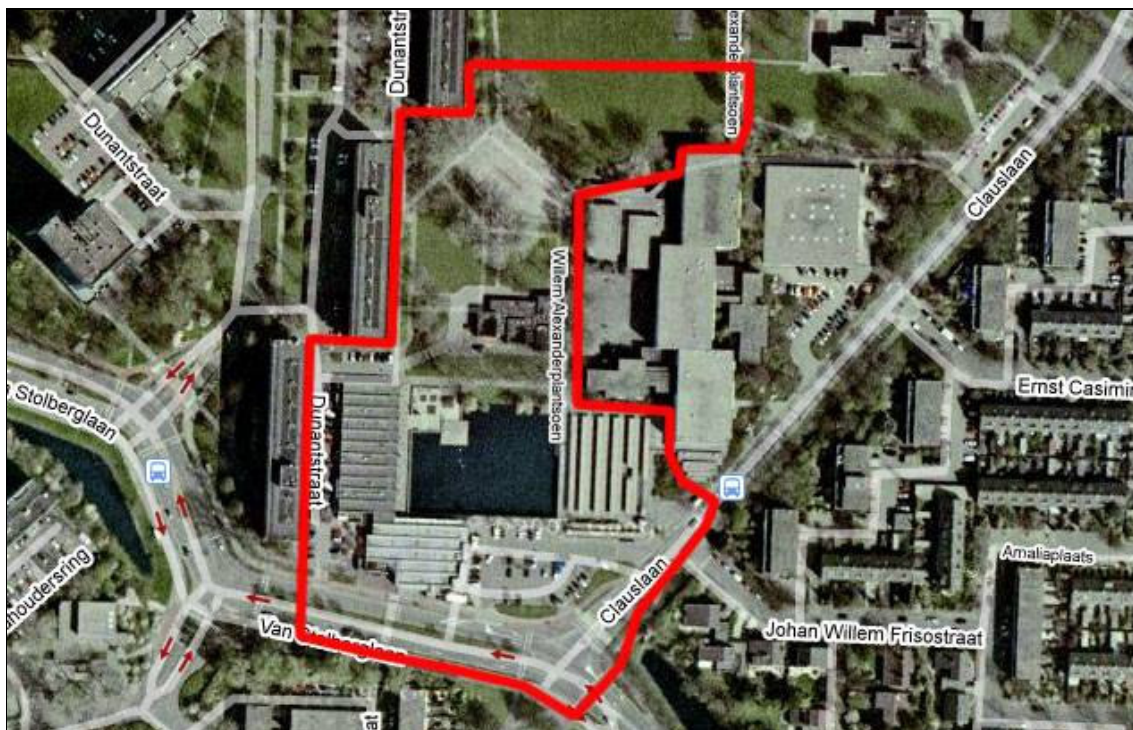
ecologisch advies

Postbus 23452
3001 KL Rotterdam
telefoon: 010-436 42 22
fax: 010-436 43 99
e-mail: bsr@nmr.nl
www.bureaustadsnatuur.nl

bezoekadres: Natuurhistorisch Museum
Rotterdam - Westzeedijk 345 (Museumpark)

Inleiding

In verband met geplande ruimtelijke ontwikkelingen op de locatie van winkelcentrum Vijverhoek te Zoetermeer is door bSR ecologisch advies onderzoek uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet. Het onderzoeksgebied is gesitueerd in de wijk Driemanspolder en bestaat uit enkele vrijstaande lage gebouwen in een overwegend verharde stenen omgeving. Aan de noordzijde beslaat het onderzoeksgebied een parkje, bestaand uit open gazon met verspreid staande bomen. Het gehele gebied wordt omringd door flats en schoolgebouwen en heeft een open karakter. Op grond van de situatie ter plaatse heeft het onderzoek zich in het bijzonder gericht op vleermuizen; strikt beschermde overige flora en fauna worden hier voorsnog niet verwacht. De informatie in deze notitie vormt een aanvulling op / vervanging van bSR-notitie 0463, waarin alleen het najaarsonderzoek in 2008 is beschreven. In deze notitie zijn ook de resultaten van het zomeronderzoek opgenomen, waarmee een compleet beeld is geschetst van de situatie.

Figuur 1. Onderzoeksgebied Vijverhoek, Zoetermeer.

Methodiek

In de avond van 18 september 2008 is door twee medewerkers van bSR ecologisch advies een bezoek gebracht aan het onderzoeksgebied. Vanaf een half uur na zonsondergang is het gehele gebied te voet doorkruist. Met behulp van batdetectors (typen D100 en D240x) is geluisterd en gekeken naar de aanwezigheid van vleermuizen. Specifiek is daarbij aandacht besteed aan baltsende mannetjes van de Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de meest waarschijnlijke soort qua voorkomen in het onderzoeksgebied.

In de avond van 14 juli 2009 is andermaal een bezoek gebracht aan het onderzoeksgebied, ditmaal door één medewerker van bSR. Het bezoek was gericht op het opsporen van een zomerverblijfplaats of kraamverblijfplaats, specifiek in het (leegstaande) gebouw 'De Vijverhoek', ten noorden van de vijver. Vanaf vijf minuten vóór zonsondergang tot vijftig minuten daarna is met een batdetector van het type D240x gepost op verschillende plaatsen rondom het bewuste pand en is rondom geluisterd en gekeken naar activiteit van vleermuizen.

Resultaten

Najaarsbezoek

Er zijn tijdens het najaarsonderzoek op 18 september 2008 binnen de grenzen van het onderzoeksgebied geen vleermuizen waargenomen. Ondanks langdurig waarnemen konden geen baltsende exemplaren van de Gewone dwergvleermuis worden vastgesteld. De aanwezigheid van wettelijk beschermde paarverblijfplaatsen is daarmee vrijwel uitgesloten.

De bebouwing ter plekke biedt constructietechnisch weinig mogelijkheden voor vleermuizen, met uitzondering van het bakstenen gebouw 'De Vijverhoek', ten noorden van de vijver, waar dakranden toegang zouden kunnen verschaffen. Het grootste deel van de bebouwing in het onderzoeksgebied is in de avond en nacht sterk verlicht en daardoor eveneens onaantrekkelijk voor vleermuizen. Dit geldt ook voor de vijver in het gebied.

Voor boombewonende soorten zijn in het parkje aan de noordrand van het onderzoeksgebied nauwelijks mogelijkheden. Bomenrijen of aaneengesloten groenstructuren die als belangrijke vliegrouete kunnen fungeren ontbreken.

Er zijn binnen een straal van enkele honderden meters overigens wel baltsende exemplaren van de Gewone dwergvleermuis waargenomen. Nabij de hoge flats en een schoolgebouw ongeveer 150 meter ten noorden van de noordgrens van het onderzoeksgebied waren steevast twee baltsroepende dieren te vinden, waarvan een paarverblijfplaats in deze flats of het schoolgebouw werd vermoed. De bebouwing binnen het onderzoeksgebied valt echter ruim buiten de territoriale invloedssfeer van deze dieren. Andere soorten vleermuizen dan de Gewone dwergvleermuis zijn niet waargenomen.

Zomerbezoek

Tijdens het zomeronderzoek op 14 juli 2009 zijn geen vaste rust- of verblijfplaatsen of vliegroutes van vleermuizen vastgesteld binnen de grenzen van het onderzoeksgebied. Bij nadere inspectie bij daglicht bleek gebouw 'De Vijverhoek' slechts uit enkelsteens muren opgebouwd, een voor vleermuizen geschikte spouwmuur werd niet aangetroffen. Op enkele plaatsen bood het dakbeschot echter een mogelijke toegang waardoor juist op die plaatsen met de batdetector is geluisterd en gekeken. Daarbij werd niets waargenomen. Wel werden reeds vanaf 22:13 uur, kort na zonsondergang, drie exemplaren van de Gewone dwergvleermuis foeragerend waargenomen boven het gazon en de struweelrand langs de flat aan de noordwestkant van (doch buiten) het onderzoeksgebied. Het is aannemelijk, gezien hun vroege verschijnen, dat deze dieren verbleven in bebouwing in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Met de sloop of kap van bomen binnen de grenzen van het onderzoeksgebied wordt het functionele leefgebied van deze dieren echter niet wezenlijk verstoord.

Conclusie

Op grond van het ontbreken van een of meerdere verblijfplaatsen van vleermuizen of andere strikt beschermde soorten, kan worden geconcludeerd dat er geen ontheffing van de Flora- en faunawet vereist is om tot ruimtelijke ontwikkelingen (sloop) over te gaan van bebouwing in de Vijverhoek. Bij werkzaamheden hoeft slechts rekening gehouden te worden met de Zorgplicht, een algemeen geldende fatsoensnorm ten aanzien van de omgang met alle flora en fauna, inclusief de niet-beschermde soorten. Mocht er onverhoopt toch een vleermuis of andere strikt beschermde soort worden aangetroffen tijdens activiteiten rond de bebouwing binnen het onderzoeksgebied, dan dienen werkzaamheden te worden gestaakt. Vervolgens dient een deskundige te beoordelen onder welke voorwaarden de werkzaamheden kunnen worden voortgezet.

Kaartmateriaal

Google Earth (bron: gemeente Zoetermeer), auteursrecht voorbehouden

© bSR ecologisch advies, Postbus 23452, 3001 KL Rotterdam

Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.
bSR kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.